

Rodzina 500+

Program "Rodzina 500+" na każde dziecko niezależnie od dochodu

Dzięki wprowadzonym zmianom od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Również od 1 lipca możliwe jest składanie online wniosków o świadczenie. Warto pamiętać, że złożenie takiego wniosku w okresie lipiec-sierpień gwarantowało wypłatę świadczenia – z wyrównaniem od lipca – najpóźniej do 31 października.

Inne ważne zmiany:

Brak wymogu ustalenia alimentów.

Od 1 lipca 2019 r. przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego nie wymaga już ustalenia alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko. Odpada więc czasochłonna weryfikacja wymogu ustalenia alimentów na dziecko.

Wprowadzenie dodatku wychowawczego w wysokości 500 zł na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Od 1 lipca 2019 r. dodatkowe wsparcie na dziecko w postaci dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego otrzymają także placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu specjalistyczno-terapeutycznego, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Do tej pory – od 1 kwietnia 2016 roku – dodatek wychowawczy (w wysokości świadczenia wychowawczego) przyznawany był rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka, a w przypadku placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego przyznawany był dodatek do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na wzór rozwiązania obowiązującego w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego przyjęto zasadę, że dodatek przyznaje się na wniosek dyrektora placówki składany do powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego ze względu na miejsce położenia placówki.

Dodatek ten, w szczególności, powinien być przeznaczony na rozwój zainteresowań wychowanków placówki oraz zwiększanie ich szans edukacyjnych i rozwojowych.

Program 500+ objął także dzieci umieszczone w domach pomocy społecznej.

Wprowadzenie szczególnego 3-miesięcznego terminu, liczonego od dnia urodzenia dziecka, na złożenie wniosku o świadczenie wychowawcze na nowo narodzone dziecko

Od 1 lipca 2019 r. rodzice mają aż 3 miesiące od dnia urodzenia dziecka na złożenie wniosku o przyznanie świadczenia wychowawczego. Złożenie wniosku w tym czasie gwarantuje przyznanie świadczenia z wyrównaniem od dnia narodzin dziecka. Do tej pory świadczenie wychowawcze przysługiwało od miesiąca złożenia wniosku.

Istotne jest, że powyższe rozwiązanie dotyczy dzieci urodzonych po 30 czerwca 2019 r. Rozwiązanie dotyczy odpowiednio także opiekuna prawnego i opiekuna faktycznego dziecka.

Wprowadzenie rozwiązania pozwalającego na przyznanie, z zachowaniem ciągłości, świadczenia wychowawczego drugiemu z rodziców dziecka w przypadku śmierci rodzica, któremu świadczenie zostało przyznane na dany okres lub który zmarł przed rozpatrzeniem złożonego wniosku.

Rozwiązanie to pozwala na przyznanie, z zachowaniem ciągłości, świadczenia wychowawczego drugiemu z rodziców dziecka w przypadku śmierci rodzica, któremu świadczenie zostało przyznane na dany okres lub śmierci rodzica który złożył wniosek o świadczenie ale zmarł przed jego rozpatrzeniem. Aby zachować ciągłość świadczenia rodzic, który

został z dzieckiem musi złożyć wniosek w terminie 3 miesięcy od dnia śmierci rodzica, który do tej pory pobierał świadczenie wychowawcze.

Istotne jest że powyższe rozwiązanie ma zastosowanie do spraw, w których śmierć rodzica nastąpiła po dniu 30 czerwca 2019 r.

Według stanu prawnego obowiązującego do 30 czerwca 2019 r., w przypadku śmierci rodzica, na którego wydano decyzję przyznającą świadczenie wychowawcze, z dniem jego śmierci prawo do przyznanego świadczenia wygasało, gdyż jest to świadczenie osobiste, niezbywalne i niepodlegające dziedziczeniu. W konsekwencji, świadczenie to nie przechodziło „z automatu” na drugiego z rodziców dziecka lecz musiał on złożyć nowy wniosek o świadczenie wychowawcze, na podstawie którego świadczenie przyznawane było od miesiąca złożenia przez niego wniosku.

Uproszczone procedury

Z uwagi na rezygnację z kryterium dochodowego przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego nastąpiło zdecydowane skrócenie wniosku. Ponadto pracownicy gminni nie są już obciążeni koniecznością ustalania dochodów rodziny ubiegającej się o wsparcie zarówno w momencie startu okresu świadczeniowego jak i w jego trakcie. Rezygnacja z kryterium dochodowego oznacza również, że znacznemu zmniejszeniu ulegnie zakres przekazywanych przez samorządy sprawozdań z realizacji ustawy.

Ponadto, zlikwidowany zostaje obowiązek rozstrzygania o przyznaniu świadczenia wychowawczego w drodze decyzji administracyjnej, na wzór bardzo dobrze przyjętego rozwiązania w programie „Dobry start”, Osoba otrzymywać będzie automatycznie generowaną i przesyłaną na adres poczty elektronicznej informację o przyznaniu świadczenia lub w przypadku braku poczty elektronicznej informację będzie mogła odebrać osobiście. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

Kolejną ważną zmianą, mającą wpływ na zmniejszenie kosztów realizacji zadania jest przesunięcie okresu świadczeniowego i związanego z nim okresu składania wniosków.

Wprowadzone zmiany przewidują od 2021 r. znaczące przesunięcie momentu składania wniosków o świadczenie wychowawcze na nowy okres świadczeniowy (z lipca na luty), jak i samego okresu świadczeniowego (dotychczasowy październik – wrzesień na czerwiec – maj). Pozwoli to na bardziej racjonalne rozłożenie pracy w gminach realizujących świadczenia dla rodzin. Dotychczasowe przepisy przewidywały, że rodziny składały wnioski o wszystkie świadczenia (świadczenie wychowawcze, świadczenie dobry start, świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego) w tym samym momencie, co powodowało spiętrzenie pracy realizatorów świadczeń przede wszystkim w drugiej połowie roku.

Istotne jest, że w sprawach z wniosków o świadczenie wychowawcze składanych od 1 lipca br., prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na szczególny, wydłużony okres, który potrwa do dnia 31 maja 2021 r., bez konieczności składania kolejnego wniosku w 2020 r. Zaś od 2021 r., będzie funkcjonować docelowy, roczny okres świadczeniowy trwający od dnia 1 czerwca do 31 maja następnego roku.

Składanie wniosku o świadczenie w ramach programu „Rodzina 500+” online – poprzez kanał bankowości elektronicznej, portal Emp@tia oraz portal PUE ZUS – jest nie tylko proste i wygodne. Złożenie takiego wniosku od razu, czyli od 1 lipca, daje szansę na otrzymanie pieniędzy jeszcze w tym samym miesiącu.

Wnioski o świadczenie z programu „Rodzina 500+” będzie można składać online już od 1 lipca, a drogą tradycyjną - od 1 sierpnia. Złożenie wniosku w okresie lipiec-sierpień 2019 r. oznacza, że świadczenie z wyrównaniem od lipca zostanie wypłacone najpóźniej do 31 października.

Złożenie wniosku we wrześniu daje gwarancję wypłacenia świadczenia, z wyrównaniem od lipca, najpóźniej do 30 listopada. **Uwaga, jeśli rodzic dziecka złoży wniosek po 30 września, świadczenie będzie przysługiwać od miesiąca złożenia wniosku.** Przykładowo złożenie wniosku w październiku oznacza, że świadczenie zostanie wypłacone do końca roku, ale z wyrównaniem jedynie od października.

Wniosek złożony w listopadzie to wypłata, z wyrównaniem od listopada, do 31 stycznia 2020 r. Złożenie wniosku

w okresie od 1 grudnia 2019 r. do 31 stycznia 2020 r. oznacza, że świadczenie z wyrównaniem od miesiąca złożenia wniosku zostanie wypłacone najpóźniej do dnia 29 lutego 2020 r.

Rodzice, którzy mieli przyznane do 30 września 2019 r. świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dzieci, składają od 1 lipca br. jeden wspólny wniosek o ustalenie prawa do świadczenia na wszystkie dzieci. Na podstawie takiego wniosku od 1 lipca zostało im przyznane prawo do świadczenia na pierwsze dziecko (na które obecnie nie pobierają „500+”), natomiast od 1 października br. na pozostałe dzieci (na które świadczenia są już przyznane do końca września).

Nowelizacja ustawy wydłuża do 31 maja 2021 r. pierwszy okres, na jaki zostanie przyznane świadczenie wychowawcze na nowych zasadach. Oznacza to, że rodzice nie będą składać ponownie wniosków o świadczenie wychowawcze w 2020 r.

Wzór wniosku o świadczenie wychowawcze (500+) do pobrania ze strony MRPiPS pod adresem:
www.gov.pl